

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

A Nemzeti Szalon Zomborban.

A „Nemzeti Szalon“ művészeti egyesület az idén ünnepli fennállásának tizéves fordulóját. Immár tíz éve annak, hogy műszeretettől áthatva néhány lelkes művész és néhány áldozatkész műbarát megalakította a Nemzeti Szalont.

Jó földbe, a magyar művészetpártoló társadalom lelkébe vetették el az eszmét, miként elhullatja csőréből a repülő madár az életet rejtő magot, nem tudva, talán nem is remélve, hogy az valaha kisarjad, életerős fává fejlődik! De a mag jó földbe hullott. Az áldozatkész, a minden jóért és nemesért lelkesülő magyar társadalom szívében kihajtott, kiszökött és immár terebélyes fává is fejlődött, mely már sok vihart állott ki, de mely alatt most már a magyar képzőművészet minden számottevő bajnoka pihenőt, üdülést talál.

Minden kezdetnek az eleje nehéz! Eleinte tulong-tul sok volt a zivataros borus nap, ugyannyira, hogy ennek a tíz évnek két harmada a művészet nehéz megpróbáltatásának jegyében telik el.

Hála a magyar műszerető közönség felvilágosodottságának, immár megnyugodva halad el a Nemzeti Szalon a decennális határkö mellett s bizalommal fog az új évtized nagy művészi feladatainak.

A nemzeti Szalon elhatározta, hogy a magyar művészetet decentralizálja s amint tudvalévő a magyar művészek alkotásainak színe-javát bemutatja a vidék fenkölt gondolkodásu és előkelő izlésű közönségének. Azon városokban, melyekben a Nemzeti Szalon a magyar kultúra érdekében zászlót bontott, mindenütt nagy lelkesedéssel karolták fel az eszmét s az ország hazafias érzületű városai vetélkedve szálltak sikra a magyar képzőművészet istápolására. Szeged után Arad, Miskolc és Temesvár a magyar tengerpart gyöngye — Fiume; Sopron és Szombathely; Kassa meg Ujvidék megannyi diadalok színtere. Szabadka sz. kir. város megmutatta, hogy Bács megye közönsége amellet, hogy elsőrangú műizléssel bír, vendégszerető falai közt otthonra találtak a magyar művészek alkotásai.

A képzőművészet terjesztésében a

Nemzeti Szalon Zomborba ér, nemcsak hogy mult évben tett ígérését beváltsa, hanem azért is, hogy programjához hiven a magyar művészet legszebb alkotásait Zombor város közönségének bemutassa. A Nemzeti Szalon vezetősége hódolva Zombor közönsége magas izlésének olyan attrakcióról gondoskodott, melylyel bár — nem akarja ugyan a többi városok irigységét felkölteni, — mégis Zombort a délvidék művészeti gócpontjává avatja. A Nemzeti Szalon ugyanis azon alkalommal, midőn tárlatot rendez Zomborban, Munkácsy Mihálynak, a magyar művészet apostolának legnagyobb 12 darab legszebb alkotását hozza le magával és mutatja be. Ez a 12 darab festmény még reprodukcióból sem ismeretes és amellet, hogy a nagy mester művészetének java idejéből valók, eddig hazánkban csupán Budapesten voltak kiállitva s nagyon természetes, ugy a sajtó, mint a nagyközönség méltó csodálatát keltették fel.

Nem a mi hivatásunk Munkácsy művészetére s annak jelentőségére Zombor műértő közönségének figyelmét felhívni, mert ezekről a műremekekről

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Enyém vagy végre . . .

Enyém vagy végre!

Lásd, nem álom,

Tied vagyok, érzem, tudom . . .

Hozzad simulva két karodban

Miként a repkény eserfa árnyán,

Szived verését hallgatom . . .

Enyém vagy végre!

Van nekünk is

Csendes tanyánk, kis otthonunk,

Lásd, nappal ébren s a jövőben

Valóvá válik lassan minden,

Mit csendes éjjel álmodunk . . .

Enyém vagy végre!

Nézd csak édes

A csillagot, mely ott ragyog:

Nem olyan e a mi szerelmünk,

Nem olyan tiszta, olyan égi,

Mint a tündöklő csillagok?

Enyém vagy végre!

Lásd nem álom,

Tied vagyok, érzem, tudom . . .

Hozzad simulva két karodban

Miként a repkény eserfa árnyán,

Szived verését hallgatom . . .

Dr. Radványiné-Ruttkay Emma.

A szőlősi bíró fia.

Írta: Türr Antal.

(Vege.)

Hát így játszott az Andris gyerek jó sokáig bujósdit a zsandárokkal, meg a vármegye embereivel.

Hanem egyszer nagyon megszorították a zsandárok, meg a vármegyei hajduk ő szegény-legénységét az erdőben. A puskák ropogtak, a szuronyok villogtak. Egész nap űzték, üldözték, mint valami nemes vadat.

Andris belátta, hogy a faluja felé nem menekülhet. Vagy meg kell magát adnia, vagy kibujdosni a világból.

Az éj fekete fátyollal borította be a hegyet, erdőt, az üldözők szemei elől a vak

sötétség eltakarta a deli alakját. Utatlan utakon nem érhetek a nyomába. Andris ismerte jól a vidéknek minden zeg-zugát.

A nagy sötétség kedvezett a menekülőnek. Andris egy sziklahasadokon kigyómódra lekúszott a tátongó mélységbe és bucsut intve a falujának, eltűnt a reugeteg vak homályában.

Mikor a hajnal piros szárnyakon leszállt a hegyek sztrke ormára, akkor már hajdu, zsandár bottal üthette a nyomát a szegény-legénynek.

Ugy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Akkor már más vármegye határában futott a maga „paripáin“ . . .

Soká nem hallottak hirt felőle. A vármegye is elfelejtette, a zsandár se kutatta. Holtnak hitte a faluja is.

Csak a szeretője vérző szívében élt még egy kis remény, hogy talán visszakerül.

Talán? . . .

Várt is jó ideig.

Hanem bizony nem került vissza, csak tíz esztendő multán. Valahol mégis elfogták és várrabságra ítelték. Onnan pedig nem volt szabadulás tíz esztendeig.

irni teljesen felesleges, azokat látni kell! Zombor város közönsége meg fogja érteni a Nemzeti Szalon intencióit s avval a lelkesedéssel fogja fogadni az egyesület akcióját, mely a magyar képzőművészetet: a magyar kultúra mostoha gyermekét, ezt a fáradhatatlanul törekvő ifju apostolt megilleti!

A kiállítás védnökségét hazafias szívvvel fogadta el Latinovits Pál főispán s ez máris biztosítja a Nemzeti Szalon fényes sikerét Zombor városában. Magunk részéről csak őszinte örömmel üdvözljük a képzőművészet apostotait városunk falai között!

A magánfelek a miniszteriumokban A minisztertanács egységesen szabályozta a miniszteriumokban a magánfelek utbaigazításának idejét és módjait s elhatározásáról rendeletet bocsátott ki, amely a hivatalos közlése szerint így szól:

Egyrészt figyelembe véve a közszolgálat érdekét, mely nem csekély mérvben szenved azáltal, ha elintézés alatt levő ügyek szorgalmazása, fölvilágosítások kérése, információk nyújtása stb. céljából megjelenő magánfelek a hivatali alkalmazottakat munkálkodásukban a hivataloskodásra megszabott idő bármely órájában folyton zavarják; másrészt tekintetbe véve azt, hogy a magánfelekre nézve is fölösleges idővesztégetes megkímélése végett kívánatos, hogy valamennyi miniszteriumban egyformán legyen szabályozva az, hogy mely időben és ki által adhatók fölvilágosítások; a magyar királyi minisztertanács 1904. évi március hónap 13-án kelt határozatával a Budapestben székelő valamennyi miniszteriumra kiterjedő hatályal a következőket rendelte el: Magánfelek elintézés alatt álló ügyeik szorgalmazása, informálása, beadványok kiegészítése stb. céljából a miniszteriumok segédhivatalaiban csak köznapokon és mindenkor csak d. e. 11 órától d. u. 2 óráig a fő, illetve szakosztályokban és a számvevőségeknél pedig szintén csak köznapokon déli 12 órától d. u. 2 óráig fogadhatók. A számvevőségeknél nyerhető értesítés ki zárólag pénzügyi és számviteli ügyekre szorítkozhatik. Más időkben a tisztviselőknek magánfeleket fogadni nem szabad. Telefon utján a hivatal értesítést adni nem köteles. A segédhivatalok az ügyek érdemére nézve nem adhatnak felvilágosítást s a magánfelekkel

csak a kértettségre vonatkozó kezelési adatokat, jelesül beérkezéskor idejét, iktatószámát, hollétét, esetleg elintézett voltát közölhetik. Az ügy érdemére nézve, figyelemmel az 1901. évi XXIV. törvények 13. és 14. szakaszai rendelkezéseire is, csakis a kiadmányozási vagy fölülvizsgálati joggal bíró tisztviselő adhat a magánfeleknek értesítést, vagy pedig az, akit erre a kiadmányozó vagy fölülvizsgáló tisztviselő esetenként vagy egyes ügyekre (ügycsoportra) nézve e. y. szerszámokra fölhatalmazott, de mindannyian csakis azokban az ügyekben, melyek érdemlegesen az illető miniszteriumban döntetnek el. Kelt Budapestben, 1904. évi március hónap 15. én. Tisza s. k.

A községi jegyzők magánmunkálatairól.

Zombor, márc. 21.

A budapesti közjegyzői kamara a minap állást foglalt a községi jegyzők magánmunkálatai ellen, mert ezeknek tulajdonítja, hogy Magyarországon a közjegyzői intézmény sem számban, sem munkakörben gyarapodni nem tud. A közjegyzők kívánsága szerint a községi jegyzők fizetését olyan alapon kell rendezni, hogy a magánmunkálatokra utalva egyáltalán ne legyenek. Az ebből kapott jövedelmet nélkülözhetőség s ne foglalkozzanak olyan dolgokkal amikre nagy elfoglaltságuk miatt rá nem érnek, de amikhez képzettségük nem is elegendő.

A közjegyzők eme kívánságát már régen hangoztatják az ügyvédek, mert ők is a jövedelmük csorbitását látják abban, hogy a jegyzők föl vannak jogositva különféle perenkívüli és közigazgatási hatósági beadvány készítésére és pedig megszabott díjazásért. Ha az aránylag jó jövedelmű közjegyzők is sérelmesnek tartják a községi jegyzők szóban levő konkurrenciáját, hogyne panasznának föl az ügyvédek, akiknek tulszaporodott karára még inkább ráférne a bővülő kereset.

Azt hisszük azonban, hogy a jegyzők magánmunkálati tevékenységét nem szabad sem a közjegyzők, sem az ügyvédek szempontjából nézünk. Sőt a községi jegyzőkből sem. Hanem a lakosság, főleg a falusi nép érdekeit kell számbavennünk, amikor erről a kérdéstről tárgyalunk.

Mindenekelőtt az a valóság fontos, hogy a mi néplünk századok óta a községi jegyzőben tudja a maga tanácsadóját apró-cseprő törvényes dolgaiban. Ujabb törvényeink ezt az állapotot a változott viszonyoknak megfelelően módosították, mert a jogélet igen nagy terén ügyvédekhez és közjegyzőkhöz kell a feleket utasítaniok, máskülönb a zugirászkodás bűnébe esnek s hivatalos állásukkal játszanak. Egészen helyes, hogy az egész perbeli ügyködést, nagyobb szakképzettséget kívánó tanácsadást, azokhoz utalták, akiknek ilyen dolgokra drágán szerzett képzettségük van: az ügyvédekhez és közjegyzőkhöz. Sőt azt is tapasztalhatjuk, hogy a városokban és fejlettebb nagyközségekben a közönség magától is mind sürűbben veszi igénybe az ügyvédek és közjegyzőket. A nagyobb vagyoni értékű perenkívüli dolgoknál a közigazgatási jegyzőhöz már kevés ember fordul.

A legtöbb dolog, amiben a jegyzők járnak el, a telekkönyvi bekebelezések, átírások, lejegyzések, kisebb szerződések, adóügyi és egyéb közigazgatási panaszok terére esik. Ezeknek az ügyleteknek és hatósági beadványoknak vagyoni értéke rendszerint kicsi. Lehetetlen azt követelni a mi kevés készpénzü, munkájával elfoglalt néplünk, hogy minden apró cseprő dolgával a városba menjen, órákat töltsön az ügy-

Tíz esztendő nagy idő. Az alatt behegednek a vérző sebek és új bimbókat nyit a kebel virága: a szerelem.

A Rozina leányzó szíve se maradt érintetlenül. A szerelem nyila újra megsebezte, egy barna legény mézédés csókja meg behegesztette. Ezt a legényt nem kellett félteni se zsandártól, se vármegye katonájától. Szép pár lett belőlük, még a falu népe is örült a tiszta boldogságuknak. Az öreg Lévi pedig nemcsak atyai áldását adta rájuk, hanem mindjárt az üzletbe is betöltötte őket. Értett ahhoz a fiatal menyecske nagyon.

Lévi már öreg is, törődött is volt, hát „peuzióban“ akarta leélni hátralevő napjait, gyönyörködve a fiatal házaspárnak boldogságtól sugárzó arcában, galambszelid szerelmekedésében.

*

Tíz év alatt nagyot fordult a világ keroke. Az ifjúból legényember, a legényből férfi lett; az öregebbje meg már ott pihent a völgy sötét ölében, ahová nem hallatszott el a kastélyok hejehujája, a tüzesvérű urilovak vibáncolása, meg a szegény-legények

bús sóhajása. De mintha a nagy dinomdánom is alább hagyott volna, mintha az uri népség is a jobbik eszéhez tért volna ezalatt az idő alatt.

Bizony úgy is volt. A rossz évek silány termést hoztak, kiürültek a magtárak, elnémultak a zene vig hangjai.

Éppen a betakarítás ideje volt, mikor Kókai Andris, a szökött katona, egy forró nyári estén betoppant a falujába. Leszolgált ő már minden bűnét a hosszú fogság alatt. Le is számolt magával, hát visszatért. Csak még egy számadása volt hátra.

Az egész falu népe messze kűnn foglaltoskodott nagy munkában a réteken, mezőkön, szántóföldeken és gyűjtötte az éleket az uri hombarokba.

Rozina, az egykori szerető, de most már viruló menyecske, éppen az ablaknál volt. Aggódva nézte a sűrű, fekete felhőket, melyek a kitörő vihar előhírnökei voltak. Aggódott az ura miatt is, aki szintén a tanyán rendezkedett ebben az időben, amikor hirtelen, mint a sustorgó istennyila, betoppant az ivóba a rongyos szegény-legény.

Rozina összeborzadt. Megismerte a rongyok alatt is a régi szeretőjét. Az idő megviselte, de az arc a régi volt, csak hogy a szemekből boszuló villámok cikkantak ki.

A menyecske ki akart futni az ivóból, de Andris utját állta.

— Leszámolunk! — hörögte vad indulattal.

Rozina kétségbeejtő védekezéssel iparkodott szabadulni, de Andris vas karjai szorosán simultak karsu derekára.

— Oh Istenem, mit vétettem magának? — könyörgött, rimázkodott Rozina, de rimázkodását, könyörgését elnyelte a kitörő vihar.

— Megesaltál! — ordította Andris ördög dühvel — van egy másik zsványod, akiért meggyilkoltál engem!

— Nem, nem! — sikoltzott a gyenge asszony és ajultan rogyott össze a dühöngő ember acélkarjai közt.

Éppen ebben a pillanathban lépett be az ivóba Rozina férje, fáradtan, a vihartól megtépve.

Andris midőn megpillantotta a férjet,

védek és közjegyzők előszobáiban s nagyobb összegeket költsön olyan munkára, amit a jegyzőtől otthon pár koronáért, járáskelési költség és idővesztés nélkül megkap.

A gyökeres rendszerváltozásnak igen erősek az anyagiakon kívül eső akadályai is. A jegyző ismeri a maga embereit ugyszólván egyenkint; ismeri az ész- és szójárásukat. Ismeri a telek-könyvi, kataszteri és birtoklási viszonyokat, a panasz tárgyául szolgáló köz-igazgatási ügyet, mert hiszen az ő kezén mindez megfordul. A falusi ember a jegyzőjével egy-két szóval végez. De tessék elképzelni, hogy veszi ki a városi közjegyző vagy ügyvéd a mi nehéz beszédű, a törvényes kifejezési módokat nem ismerő falusi embereinktől csak azt is, hogy tulajdonképpen mit kíván? A legtöbbször kétszer-háromszor vissza kell mennie a falusi embernek haza, meg a községi irodába, míg összeszedi az írásait, a dolgára tartozó adatokat. Az ügyvéd és közjegyző pedig végül is nehéz munkát végez, amiért számbavehető díjazást semmiképpen sem lehet megállapítani, mert az igazság már most is elég drága Magyarországon.

Jól berendezett országban a közintézményeknek alkalmazkodni kell a nép műveltségi fokához, szokásaihoz és vagyoni helyzetéhez. Tudjuk és elismerjük, hogy a nyugati gazdag nemzeteknél a községi tisztviselők magánfeleknek pénzért irást nem készítenek. De a magyar föld lakosságának igen nagy rétegét nem szabad még föltétlenül a közjegyzők és ügyvédek természet szerint drágább munkájára szorítani.

A főbaj, amiért nálunk a közön-ség jogi vezetésére hivatott ügyvédek

vadul ellökte magát az ájuldozó asszonyt, kiugrott az ivóból és rájuk fordította a kulcsot. Azután eltorlaszolt ajtót, ablakot, belednyult a szűreujjába, kibúzta a tűzszerszámot, kicsiholt és egy hatalmas tűzes csóvát vetett a száraz tetőre.

Egy pillanat alatt lángtengerben állott a viskó. A felkorbácsolt tűzszlopok messze bevilágították a határt és ő őrtült kacajjal ugrált, tombolt a máglya körül, mely két ártatlan lelket hamvasztott porrá egy-két pillanat alatt.

Mire az emberek beértek a faluba, csak hamvadó, kormos tüszköket találtak már és azok mellett egy vad, őrzöngő alakot, aki bamba arccal bámulta meg őket és valami állatias hangon, melyben a boszu, a kétségbeesés és a tomboló őrtülség vegyült egybe, dúdolgatta, egyre dúdolgatta, hogy:

Volt szeretőm, de már nincsen,
Ő volt az én drága kincsem;
De mióta már nem szeret,
Megúntam az életemet!...

és közjegyzők méltán panaszkodhatnak, az, hogy a jegyzők magánmunkálatai szorosan szabályozva nincsenek. Minden vármegyében megállapítja a közigazgatási bizottság a jegyzői magánmunkálatok díjszabását. De ezekben a díjszabásokban sok a határozatlan kifejezés és nagyon különböző a fölfogás abban a tekintetben, hogy mit végezhet a jegyző díjazott magánmunkálatképpen, mit nem. Megengedjük, hogy sokszor végezhetnek a jegyzők olyan dolgot, amit nem tudnak jól megcsinálni. De ezek mégis kivételes esetek, amelyeket a szabályalkotásnál döntőkéül elfogadni nem lehet. Minden jogos érdek kielégíthető lesz, ha a jegyzői magánmunkálatok ügye a kormány által kitűzött szabályozás alá kerül.

A jegyzők magánmunkálatainak kérdését sehogy sem lehet javadalmuk kérdésével összekapcsolni. Hogy a jegyzők egyes munkákat jogosan végezhessenek magánfelek részére: az első sorban nem a jegyzők, hanem a nép érdeke. Bármilyen megokolt lenne is hát máskülönb a közjegyzők legújabb színre hozott követelése, a javasolt alakban megvalósítani nem szabad. Ennél a reformnál ugyancsak fontos dolog megvizsgálnunk: mit szól hozzá a nép, amelynek bőrére megy?

Városi ügyek.

Rendkívüli közgyűlés. Városunk törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Hauke Imre polgármester elnöklésével. A közgyűlésnek mindössze két tárgya volt. A m. kir. honvédelmi miniszter rendelete a polgári loavató bizottság megalakítása tárgyában és a róm. kath. kegyuri bizottság kérelme a magyar karmelita-rend részére kert céljaira városi ingatlanok tulajdonjoggal leendő átadása iránt. — A polgári loavató bizottság tagjaiul Latinovits Pál főispán Georgievits Szilárd, Szanerborn Károly, Tarczay Mór bizottsági tagokat és Matzitz Lajos állatorvost nevezte ki és erről átiratban értesítette a törvényhatóságot. A közgyűlés pedig a bizottság elnökétl dr. Konyovits Dávid biz. tagot választotta meg. — A kegyuri bizottság fennjelzett kérelmét illetőleg pedig a törvényhatósági bizottság annak tárgyalását az április 7-iki rendes közgyűlésre tűzte ki. Ezzel a közgyűlés fél 12 órakor véget ért.

Bizottsági ülések a városnál. A városnál a következő ülések vannak kitűzve: Szerdán d. u. 4 órakor kertészeti bizottsági ülés, a kertész és a város közötti jogviszonyt szabályozó szabályrendelet letárgyalása iránt; csütörtökön d. u. 4 órakor Hauke Imre elnökle alatt az egyházpénztár alkalmazottainak nyugdíjára vonatkozó szabályrendelet tervezet megvitatása tárgyában; pénteken d. e. 10 órakor a létesítendő kórház telkének megszemlélése a kiküldött bizottság által; d. e. 11 órakor értekezlet a Kozora-erdő megvétele tárgyában; ugyanazon a napon d. u. 4 órakor színtügyi bizottsági ülés a Bobula mérnök által készített színházi alternatív tervek bemutatása tárgyában.

A vásártéri laktanyák tatarozása. A város még a múlt évben elhatározta, hogy a vásártéren levő rozoga laktanyákat jókarba hozatja, hogy a bevonuló tartalékosok befogadására alkalmasak legyenek. Ennek folytán az elmúlt héten hozzá is fogtak a tatarozáshoz. A javításokat úgy az épületek külsején, valamint azok belsején is eszközlik. Kicsérelés alá kerül az összes szobák padozata, az összes ablakok, valamint a régi hasznavehetetlen kályhák is. Külöleg az épületeket csinosan bemeszelik és a tetőzetet újból átrakják. Ha már most a tatarozások befejeződnek, nem lesz okuk többé katonáknak panaszkodni a rozoga laktanyákra.

H i r e k.

Szomorú évforduló. 1894. márc. 20 án este 11 órakor egy szűkszávu távirat azt adta hírül a világnak, hogy a szabadrág apostola, Kossuth Lajos megszűnt élni. A legényesebb csillag lehullá-ának vasárnap volt a tizedik évfordulója. Vasárnap 10 éve esett le a mi fejünk koronája. . . Azóta nincs, akibe válságo- időkben tanácsért folyamodjunk, aki előtt elsírjuk boni bánatunkat, aki vigasztaló szavával, végtelen bölcseségével szívünk fájdalmát enyhítené. És mégis, erre a szomoruan fenséges napra, mintha nem is emlékeznek a magyar! Nincs, ami különböztetné a közönséges napok százaitól! Mikes Kelemen óta nem irt le magyar ember gyászosabb szokat, mint a turini távirat hét szava. . . A magyar haza gyermekeinek nem volt még irás a kezükben, melyet olyan könnyes szemmel olvastak volna, mint ez az egyszerűségében lesújtó táviratot. . . Magyar embernek nem volt soha keservebben átvirrasztott éjszakája. . . Emeljük fel szívünket és lelktünket a magyarok Istenéhez és Kossuth Lajos emlékéhez!

Miniszteri segély. Hetekkel ezelőtt jeleztük, hogy városunk polgármesterének közbenjárása folytán a vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Berzeviczy Albert 10 000 korona segélyt helyezett kiállításba az ujttemplom javára. Amint most örömmel értesültünk, a miniszter folyó hó 19 én kiutalványoztatta a 10 000 koronát és erről leiratban értesítette Hauke Imre polgármestert. Ezzel azután megszűnt minden aggály, hogy esetleg a városnak kellene az összeget megfizetni s most már mi sem áll utjában az ujttemplomgy végleges befejezésének.

Szülői értekezlet. Vasárnap márc. 20 án d. u. 3 órakor volt főgimnáziumunkban a III. szülői értekezlet. Jöllehet a tavaszi vásárral egybeesett, azért a szülők és érdekeltek igen szép számmal jelentek meg, közöttük sokan vidékiek is. Elsőnek Rittinger Antal igazgató ismertette a különböző pályákat, melyekre a gimnázium egyes osztályai jogosítanak. Különösen ajánlotta az ipari és katonai pályát. Dr. Ferencsik Lajos főgimn. tanár az egyfolytában való tanítás pedagógiai és egészségi előnyeit magyarázta a szülőknek. Hozzászólt a tárgyhöz Jablonszky Miklós alkapitány melegen, mely alaposan, lelkesedéssel tette magáévá előadó véleményét s ajánlotta a szülőknek az egyfolytában való tanításhoz való hozzájárulásukat. Az értekezlet Berger Gyuláné urasszony hozzászólása után egyhangulag az egy óraig egyfolytában való tanítás mellett foglalt állást.

Tavaszi vásár. Vasárnap és hétfőn volt városunkban a tavaszi vásár. A szokott-nál is élénkebb képet mutatott. A városunk és a környékbeli iparosok nagymennyiségű portekát állítottak ki és a kereslet szép hasznót juttatott nekik. Nagyon sok vidéki érkezett ez alkalommal a városba és iparkodott beszerezni az évi szűkségletét. Külö-nösen a gazdasági cikkek képeztek az élenk keresletnek tárgyát, de szép forgalmuk volt a butoriparosoknak, csizmadiáknak, különö- sen a papucsosoknak. Szép kollekcziót állított ki az apatini kosárfonó telep és a vevő-közönség sietett is szétkapkodni a csinos

dolgokat. Az állatvásár közepes volt. Lónyagban kiválóbb fajták nem voltak, de a közönségesebb fajú állatokat nagymennyiségben vásárolták meg a szabadkai lókereskedők a keletázsiai orosz és japán csapatok részére. A vásár képe mindkét napon nagyon élénk volt. Mindentől szót a zene, kiabáltak csoda-bodé tulajdonosok. A nép mulatott s a laci konyhak ponyvái alatt jóillatu lacipecsenye és tizes zombori bor mellett vigau folyt az áldomás. A vásáron eltekintve egyes kisebb eseteket, a rend példás volt, ami Jablonszky Miklós és Eremits György alkaptányok érdeme.

Bacsikai író Berlinben. A berlini heraldikai társaság nevében A. G. Seyler porosz kir. udvari titkos kancelláriai tanácsos megkereste dr. Dudás Gyula megyei írónkat, a magyar heraldikai társulat levelező tagját, hogy a III. Frigyes német császár által 1456-ban kiadott s általa nemrég felfedezett címerlevelel írt tanulmányát ismertetés végett engedje át. Mindenesetre örvendetes, hogy megyei írónk nemely munkája már külföldön is méltánylásban részesül.

Levelező tag. Az angol National Fire Brigade Unio nevű angol nemzeti tűzoltószövetség Verme Belát, a szabadkai önkéntes tűzoltó-testület parancsnokát levelező tagjává választotta.

A szóntai katonai különítmény tegnapi délután Flebs százados parancsnoksága alatt visszatért városunkba. Szóntán jelenleg nyugalom van s ez feleslegessé tette a katonaság további kinttartozkodását. A közbiztonsági szolgálatot ez időszertint egy megerősített csendőrsztag teljesíti.

Iparkiállítás Szabadkán. Szabadka város törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésen véglegesen kimondotta, hogy 1905-ben nagyszabású ipar és gazdasági kiállítást rendez. A kiállítás helye Palicsra a földművelésiskola telkein lesz. A kiállítási bizottság már megalakult és ez fogja a megye belüli városokat és községeket bevonni a mozdalomba. — Érdekes most ez alkalommal visszapillantunk a zombori kiállítási mozgalomra. Itt a kiállítás eszméje azért bukott meg, mert a helyet elleneztek sokan és azzal érveltek, hogy a közönség nem jön a városba, ha a kiállítás a park mellé kerül. Ime most Szabadka! A kiállítás Palicsra jön. Hat ott ki fog a városra keresztül menni, mikor a villanyos közvetlen az állomástól indul, mikor a Szeged felől jövők híret sem vesznek Szabadkának. Erre bizony nehezen adhatnának feleletet azok, akiket e kérdés illet.

Sorozások a vármegye területén A vármegye területén a tegnapi nappal kezdődtek meg a sorozások az egyes járásokban a következő sorrendben: Baján március hó 21., 22., 23., 24. és 26. án. Polgári elnök Vojnits István főjegyző. — Bacsalmáson március 31., április 5., 6., 7., 8., 9. és 13. án. Polgári elnök Vojnits István főjegyző. — Zomborban április 18., 19., 20., 21., 22. és 23. án. Polgári elnök Karacson Gyula kir. tanácsos alispán. — Apatinban április 25., 26., 27., 28., 29. és 30. án. Polgári elnök Karacson Gyula kir. tanácsos, alispán. — Nemetpalankán március 21., 22., 23. és 24. án. Polgári elnök dr. Mikosevits Kanut főjegyző. — Hodságon március 26., 28., 29. és 30. án. Polgári elnök dr. Molnár Karoly m. biz. tag. — Bacsulán április 6., 7., 13. és 14. án. Polgári elnök dr. Molnár Karoly m. biz. tag. — Ujvideken április 19., 20., 21., 22. és 23. án. Polgári elnök Latinovits Frigyes m. biz. tag. — Zsablyán április 25., 26., és 27. én. Polgári elnök Bertolino Sandor m. biz. tag. — Titelem április 29. és 30. án. Polgári elnök Bertolino Sandor m. biz. tag. — Obecsén március 21., 22., 23., 24., 26. és 28. án. Polgári elnök Latinovits Frigyes m. biz. tag. — Zentan a városnál március 30., 31. és április 2. án. Polgári elnök Mibályi János ny. árvaszéki elnök. — Zentan a járásnál április 5., 6., 9., 13. és 14. én. Polgári elnök Mibályi János ny. árvaszéki elnök. — Topolyán április 25., 26., 27., 28., 29. és 30. án. Polgári elnök Scultety Ferenc árvaszéki elnök. A honvédség részéről minden járásban a m. kir. szabadkai 6. honvédkiegészítő kerületi parancsnokság működik.

Gonosz tréfa. A szabadkai B. H. nyomán, lapunknak multkori számában mi is hírt adtunk Andruschek Ferenc csantavéri tanító öngyilkosságáról. Most utólag kiderült, hogy az egészről egy szó sem igaz s a hír nem volt egyéb, mint valami haszontalan embernek gonosz tréfája. A B. H. ugyanis most a következőket írja szombati számában: Tegnapelőtti lapunkban megírtuk egy fővárosi lap után, hogy Andruschek Ferenc csantavéri tanító öngyilkos lett. Ma fejt járt szerkesztőségünkben Andruschek ur édes anyja, aki örömmel tudatta, hogy a hírből egy szó sem igaz. Különös, hogy némely ember mily könnyelműen követi el a leggonoszabb tréfákat. Mert az ilyen otromba felületes a lapoknak — tréfa számba megy ezen emberek előtt. — Igaz örömmel dementáljuk a tanító ur halálhírét és kívánjuk, hogy sokáig éljen boldogul és neveljen a hazának jó magyar polgárokat.

Kegyelmi kérvény a gyilkosért. Jellmann József apatini jegyzőt tudvalevőleg egyik baragosa, Müller András földműves gyilkolta meg. A zombori törvényszék ezért megfelelő büntetéssel sújtotta. Az apatiniak egy része most mozgalmat indított, hogy a gyilkos érdekében kegyelmi kérvényt intézzenek a királyhoz. A kérvényt eddig 1500-an írták alá.

Tejgazdasági tanfolyam. „Bács-Bodrog vármegye Gazdasági Szövetsége“ f. évi március hó 28. tel április hó 2-ig Katymáron 6 napra terjedő tejgazdasági tanfolyamot rendez, melynek több tárgyai: üzleti könyvvitel, zárszámadások elkészítése, a tejszövetkezetek keretébe vágó kereskedelmi törvények megismertetése, adó, helyegmentesség stb. Továbbá tejszövetkezeti üzletvezetés, mely az ottani tejszövetkezetben gyakorlatilag sajátítandó el. Megismertetnek a tejszövetkezetekkel kapcsolatos intézmények: mint kölcsönös állambiztosítás, Gazdák biztosító Szövetkezete, Gazdasági Szövetség, Vajtermelő központ stb. A tanfolyam utolsó napján április 2. án d. e. a gazdasági Katymár, Bacsmdaras és Kunbaja községek tejszövetkezeteinek szarvasmarha állományából jutalmazással egybekötött kiállítást rendez; ugyanekkor tejgazdasági gépversenyt fog az ottani tejszövetkezetben megtartani. Nevezett napon a hallgatók a szövetség titkáranak kalauzolása mellett megtekintik a szabadkai vajtermelő központot, hol a vaj-és casein gyártás, továbbá az ottani ügykezelés nyer bemutatást. A tanfolyamra csak 15 egyén vétetik föl. Minden egyes hallgató 30 korona segélyben részesül, melyből az utazási költség és elem fedezendő. Ingyenes lakásról a titkár gondoskodik.

A megfeneklett vicinális. Kuláról írják: Mindnyajunkat érhet baleset, — még a vicinális vasutakat is. Csütörtökön reggel a Palánkáról hajnali 3 órakor induló vonatunkat Torzsán utolérte a rokkantság átka, eltörtött a kávésmasinaja. A vonat Torzsán megrekedt és a Szabadkáról kért mozdony segítségével reggeli 5 óra helyett d. e. 11 órakor érkezett be állomásunkra. A baleset miatt az alulról jövő postánkat csak délután, a felső postát pedig reggeli 9 óra helyett csak d. u. 3 óra tájban kaptuk meg. A megsérült mozdony reperációba vétetett, az auto motoros kocikkal pedig — folytak a kísérletek.

Vásári tolvajok. A vásárok alkalmával már megszokott dolog, hogy Farao dicső ivadéka kisebb-nagyobb mérvű merényleteket követnek el a zsebek ellen, hála azonban derék rendőrségünk éberségének, e merényletek nem igen járnak sikerrel. Így a legutóbb lezajlott vásár alkalmával is történtek kisebb mérvű lopások. Vasárnap folyamán többen jelentést tettek az ügyeletes rendőrkapitánynak, hogy itt is, ott is elemelik a cigányok a zsebek féltve őrzött kincsét, a pénztárcákat. Jablonszky Miklós kapitány ennekfolytán megkettőztetett éberséggel ügyeltetett a moréokra és ennek meg is volt a hathatós eredménye, mert délután már siker-

rült tetten érni egy zsebmetszőt, aki azután elárulta bűntársait is. A tolvaj cigányasszony éppen egy urinőnek zsebében kotonászott, mikor hirtelenében az urinő szomszédja elcsipe a gonosz asszonyt és rendőrt hívott. Lett erre aztán nagy kavargás. A vásári nép egy pillanat alatt összeszaladt és hamosan helyben hagyta a cigányasszonyt, akit a rendőröknek kellett kiszabadítani. A tolvait a rendőrség letartóztatta és bekísérte a főkapitányságra. E hölgyet utóbb követték társai, akiket a rendőrség szüntén sorra nyakon csipett.

A luxus lóvásár szabadkai nyertesei. A fővárosban megtartott luxus lóvásárból a következő szabadkaiak nyertek díjat: a hintós fogatoknál: Mikovich Ágoston III. díjat; a batus lovaknál elismerő oklevelet: Samarjay Lajos pejlóva, I. díjat és elismerő oklevelet ugyancsak Samarjay kancája.

Az obecsei pénzhamisítók. Arról a csalásról, melylyel a tudatlanabb népet, hogy miként csapta be egy kiterjedt banda, mult számunkban részletes tudósítást adtunk. Most — miután az elővizsgálat be van fejezve és a bűnrészesek a bíróságnak átadattak — leközzöljünk azok nevsorát, akik a csalásban részesek. A főbűnös Radakov Milan aracsai ember, akit épen akkor csíptek el, amikor Bacs-petrovoszellőn árulta a gépnek nevezett formát. Társaiul bevallotta, illetve kiderültek: Vlaskalin Milan, Araniczky Szvetozar Souzer Soudor, nádalyi; Tomiu Nenad ószivaci; Szladits Milan, Ambrus András, Torma Istvan obecsei lakosok. Bozsits Radonénal volt a gép elrejtve. Filipesev Milos obecsei és Veiczky Kuzman mint becsapottak lettek kiballgatva, mert ők 1420 koronát adtak a pénzhamisító gépért és a hozzávaló anyagért. Itt lett letartóztatva Berci Sandor kunmadarasi ember is, aki 600 frtért vett gépjét cipelte magával, hogy az eladótól meg tudakolja a pénzszinálás mikéntjét, mert semmire sem ment. — A bűnszövetkezet összekötése hogy mennyire kiterjedt, mutatja az, hogy nemcsak bacska, de torontali, csongrádi és pestmegyei polgárok is érdekelve vannak. Dorozsman is letartóztatott három pénzhamisítót, akik szintén hamis ötkoronásokat hoztak forgalomba, de könnyen felismerhető utánzatban. A letartóztatás alkalmával az összeverődött nép annyira felingerült a pénzhamisítók láttára, hogy meg akarták őket verni.

Gyilkosság nyílt utcán. Kishegyes közegben nagy izgatottságot keltett egy emberölés esete, amely nyílt utcán ment végbe. Labadi Jánosnak már régi baragosa volt Spos Peter nevű rokona. A baragosok között már gyakrabban törték ki vizsalyos esetek és a legkisebb ok is elegendő volt, hogy egymással összekapjanak. A napokban történt, hogy Spos Peter az utcán találkozott Labadival. Labadi kimondhatatlan paraszt és durva kitételekkel illette Spost, amiért ez utóbbi őt megfenyegette, előbb szemrehányást téve neki, hogy miért bántalmazza őt. Labadi ekkor mint aki épen belekötöni akart, neki támadt késsel és le akarta szúni Spost. Dulakodásra került a sor, úgy hogy a fegyvertelen Spos már már a késsel szemben csakhogy vesztes nem lett, de lélekjelöléte és areje mégis megmentette, mert neki ment támadójának, aki még mindig leszorni akarta. Spos a szurást elhárította azzal, hogy leterítette Labadit, akit addig fojtogatott, míg az ott a kezei között megfulladt. A topolyai vizsgálóbíró, amely az esetről tudomást szerzett, kiküldötte vizsgálóbíróját, aki a törvényszéki orvos dr. Barta Antal által a hullaboncolást megejtette, Spos Pétert pedig letartóztatták és egyelőre a topolyai fogházba vitték be.

Jutányos gyógyfürdő. A sopronmegyei Balf kenes gyógyfürdő tulajdonosa fürdőjében állandó muukás szaunatoriumot lé-

tesített, amelyben egy betegnek teljes ellátása gyógykezeléssel és fürdőhasználatával naponta nyáron át 1 kor. 96 fillérbe, télen át a fűtést és világítást is beszámítva 2 kor. 16 fillérbe került. Az érdeklődők bővebb felvilágosítást vármegyei gazdasági egyesületeknél nyerhetnek.

Művészet — Irodalom.

Szinikerületi ülés. Mult hétfőn tartotta a délvidéki szinikerület rendes ülését Lugoson, a kötetekben levő városok kiküldötteinek részvételével. Városunkat ez alkalommal Hauke Imre polgármester képviselte. Az ülésnek legfontosabb tárgyait a Balla-féle társulat jövő évi szerződésai és a szinikerület játékközpontjának beosztása képezték. Az új szerződésekre nézve abban állapodott meg a választmány, hogy Balla Kálmán e hó 25 ig köteles a szövetségben levő városoknak bemutatni a szerződött névsorát. A régi tagok közül csak Tarján Irmával folytat tárgyalást az igazgató s amennyiben a fennálló anyagi differenciákat megoldják, úgy Tarján Irma ismét visszajön Zomborba. A választmány határozott óhajára Balla Kálmán felbontotta a volt karmesterrel is a szerződést. Eddig már a következő elsőrendű tagok szerződtek: Aranyosi Bella (szubrett), Rezsiczky Rózsika (naiva), Pechy Sándor és Sziklai Miklós. A kerület beosztására nézve a lugosiak Zombort a téli szezonban mellőzni akarták és május hóra akarták a társulatot átadni. E határozott sérelmet azonban Hauke Imre polgármester erélyes fellépése meggyőzötte. Polgármesterünk nyomban tiltakozott az ilyen önkény ellen és kijelentette, amennyiben városunk nem a főszezonban kapná meg a társulatot, úgy az kilép a szövetségből. Ez hatott és a bizottság engedett Hauke Imre kívánásának, mely szerint a zombori szini szezonnak f. évi november 1 én kell kezdődnie és február 1-én befejeződnie. A választmány elnöke ezután bejelentette, hogy Zenta város is belépett a szini kerületbe. — Az ülés befejezte után a városok képviselői megtekintették a színházat, melyben a Balla-féle társulat éppen bucsuelőadását tartotta. A házszufolva volt s a közönség lelkesen tüntetett a társulat mellett. Ballának Lugoson kitűnően ment a sorsa, amennyiben tiszta haszna 4000 korona volt. A társulat ma már Nagybecskerekben játszik.

A vidéki színészet védelme.

Tisza István gróf miniszterelnök mint belügyminiszter a törvényhatóságokhoz leiratot intézett a színészet védelme tárgyában. Különösen az állandó vagy hosszabb téli szezonnal bíró városoknak szól az leirat, mely szerint a hatóságnak ügyelnie kellene arra, hogy a szezon tartama alatt semmiféle nyilvános előadás ne tartassék a városban s kívánatos lenne, hogy a társadalmi, közhasznú és jótékony egyesületek minél kevesebb vállalkozással lennének kárára a szini idény alatt az egyes igazgatóknak. Amit a belügyminiszteri leirat kíván, annak teljesítése ezen alakban lehetetlen, mert a társadalmi és jótékonyági életet, mely a színház falán kívül játszódik le, megbénítani nem lehet. De egyes városokban tényleg a sok rendezés veszedelmes konkurenciáját képezi a színháznak, mely kevés vidéki városban részestül oly állandó és biztos pártfogásban, hogy a másféle tünépességek, hangversenyek versenye annak jelentékeny kárt ne okozza.

Japán-ország. A felkelő nap birodalma, számos eredeti, a szövegbe nyomott és színes képpel, térképpel, a legjobb angol,

francia és német kútfők után. Bevezetéssel ellátta Bródy Sándor. Kiadja a Pallas irod. és nyomdai részv. társaság Budapesten. Az egész művelt világ óriási érdeklődése mellett folyó japán-orosz háboru idején a legszélesebb körű érdeklődésre tarthat számot ez a könyv, mely a távol napkeleti országot először mutatja be írásban és képben a magyar közönségnek. A kiállításában is jellegzetesen japán könyv ugyanis láthatóan azt a célt szolgálja, hogy megismertesse az olvasót Japán életének, földjének, politikájának és társadalmának minden jelenségeivel. Akinek öröme telik a hasznos és élvezetes olvasmányokban, el ne mulassza megszerezni ezt a könyvet, melyet a Pallas bízottan olvasó áron, 2 koronáért (kötve 3 kor.) bocsátott forgalomba, nagy 8° alakban s olyan japán címlappal, mely egy eredeti japán könyvhöz is méltó lenne. A Japán-országot a Pallas könyvkiadóhivatala (Budapest, V., Honvéd-utca 10) 2, illetve 3 kor. előfizetés beiktatása után hármentve megküldi, de megszerzhető a könyv minden könyvkereskedés útján is.

A zentai gazdakör egy csinos füzetben kiadta a Zomborban lefolyt gazdasági előadásokat. A füzet Kabos Ármu könyvnyomdájában és a zentai gazdakör titkáranál szerzhető meg.

Olesó könyvtár. A Gyulai Pál szerkesztésében megjelenő Olesó könyvtár két legutolsó füzete külön figyelmet érdemel. Az elsőben (1308/9. szám) Deák Ferenc élet- és jellemrajzát kapjuk, meg pedig nem kisebb ember tollából, mint Pulszky Ferenc. Sokan és sokat irtak már Deákról, de olyan közvetlenül és szellemesen még senki sem mint Pulszky Ferenc. Ez a kis könyv hemzseg az intimitásoktól, az ötletektől s egy egy mondata, amelylyel a haza bölcsét jellemzi, valószággal a reveláció erejével bír. Az egy Kónyi Manót kivéve, aki mindig intímusa volt Deáknak, talán senki se ismerte őt jobban Pulszky Ferencnél: s éppen mivel oly nagyon ismerte, el is tudta kérni mindama jellemvonásokat, melyek a kiváló státusferfi egyéniségét alkották. S ha még hozzátesztük, amit mindenki tud, hogy a Pulszkyénál ötletesebb, sziporkázóbb szellemű írói talentum ritkán akad, bizonyára megértjük azt is, mért oly becses, érdekes és élvezetes ez az olvasmány. — A második füzet (1310—1313. szám) Shakespeare leghíresebb és legkedveltebb tragédiáját, a „Romeo és Juliá“-t adja, Szász Karoly jeles fordításában. Ez a fordítás, mely már évtizedek óta egyik legvonzóbb műsor darabja a Nemzeti színháznak, nem szorul külön méltatásra és dicséretre; de mégis kötelességünk hangsúlyozni, hogy a magyar fordítás nem hullatta el az eredetinek gyöngyeit és minden tekintetben méltó tolmácsolása a brit szellemóriás örökbeesű alkotásának. — Az „Olesó könyvtár“-t a Franklin-társulat adja ki s egy egy szám ára 20 fillér.

Az angol férfidivatról.

Az évszakok változásával párhuzamosan halad a divatnak átváltozása is. A férfidivat ha talán nem is mutat olyan változatosságokat mint a szépnemé, mindazonáltal észrevehető azon is, hogy mennyire alkalmazkodik az évszak változáshoz, ha talán nem is az időjárást veszi figyelembe. Mert jól értjük meg, a férfinenemű elsősorban is az évszakok változásával beköszöntő különböző szórakozások szabják meg a divat irányát.

Igy a jelenben a tavasznak beköszöntése sok-sok különleges szórakozásnak jelenti kezdetét, melyek különösen az angol sportkedvelő férfivilágnak feltétlenül megszabják az öltözködés irányait. Most mindinkább a külső élet váltja fel a szalonok és színházak szezonját. A londoni arisztokracia felkeresi a szabad természetet s lelkesedéssel kezdi meg a sportok különféle ágainak művelését. Megélénkült a versenyterek élete, nagyban járja már a póló és akinek lóra nem telik, az a labdarugás vagy az ehhez hasonló játékokban keres testedző szórakozást.

A sportok különböző ágaihoz alkalmazkodik a divat is, de annak sokfélesége nem engedi meg, hogy a jelenben részletesen foglalkozzam velük. Ami a divatban nekünk mérvadó lehet az csak odáig terjeszkedik, ameddig a mi viszonyaink azt megengedik. A sport nálunk nem lesz oly nagy mérvben élvezve mint a szigetországban, ennek folytán e tekintetben nem is alkalmazkodhatunk az ő divatjukhoz.

De már másként vagyunk a mindennapi élettel. Itt már elfogadjuk a londoniak vezetését, mert amint ők a divatot megszabják, az mindenestre a legcélszerűbb és a legolcsóbb. Hiszen ebben az angolok utóléphetetlenek és sohasem esnek túlzásba, megtartják az öltözködésben is mindenkor a férfias komolyságot.

Ha megfigyeljük a tavaszi divatújdonosságok bevonulását, nyomban feltűnik, hogy mindenütt és mindenben a szürke szín az uralkodó. A legvilágosabb színárnyalattól a legsötétebbig, nagy kockákkal vagy pedig csikokkal tarkítva. E szívetekből készülnek a tavaszi kabátok és az öltözetek is.

A tavaszi öltözetek között legkedveltebb az elegáns selyembélelés redingót. Szürke vékony csiku szövetből készült selyem hajtokával (revers). Alakja a csipőn alul szélesedő, a vállakban pedig teljesen csapott. Hossza térdnél pár cméter. A mellény a kabátgalléron felül ér és látható. A kabátujjak tölcészerűek és 3—4 gombbal vannak az oldalán díszítve.

A redingothoz cilindert és galambszíni svéd bőrkecstyűt viselnek. A gallér csapott, a nyakkendő keskeny tarka selyemből készült. A redingót délutáni látogatásokhoz is viselve lesz.

Sacco öltözetek egy vagy kétsoros gombolással készülnek kockás szürke, vagy kecske cheviot szövetből. A hátban már nem oly bővekk mint eddig, hanem kissé megfeszülnek. Ezen öltözeteknél tapasztalhatjuk, hogy a divat pár év múlva ismét visszaállítja a szűk kabátokat. Zsebek a csipő táján vannak. De nagyon divatos a baloldalon szorosan gallérbajtóka alatt egy keskeny ferde óraszab. A sacco öltönyhöz puha fekete vagy barna kalapot hordanak a la carbonári formában. Kecstyű szürke, cipő sima chevreux, minden dísz nélkül.

A jaquet öltönyök nem mutatnak változást. Szövetük vagy szürke vagy pedig fekete. Fekete kabáthoz csikos Lines Wertmouts szövetből készült nadrágok divatosak. A jaquethez kemény fekete kalapot, lakk topánt hordanak. Nyakkendő sötét, ugyszintén a kecstyű is. Ujabbban azonban lábra kap a világos zsakett öltönyöknél a fehér gläçe kecstyű.

A tavaszi felöltők általában világos színben készülnek kissé testhez állóan, csipőn alul szélesedve. A bélés mindig selyem. Di-

vatos azonban a sötétkék és sötétzöld posztóból készült felöltő is.

A mellények szinte szokatlan módon óriási változatosságot mutatnak. A külső kabátok úgy lesznek szabva, hogy a mellény előtűnjön, így tehát meg van magyarázva, hogy a londoniak oly előszeretettel karolták fel a mellényeket. A mellények magasan csukódnak s nincsenek gallérral ellátva, kivéve ha nem sötét kabátokhoz készülnek. A mellények a legbizarrabb színekben kerülnek forgalomba s oly módon lesznek is viselve, p. o. fehér vagy világosszürke mellény, barna kabát és kék nyakkendő! Bizony ez szokatlan tarkaság, de a divat az idén megengedi. A mellényeknél divatos ismét a gallérral előbukkanó alsó mellény is.

A szalon toaletteknél a divat nem mutat egyéb változást, minthogy a finom Lionquard cheviot mindenben az uralkodó.

Nyakkendőkben uralkodó a tarka szín, ugyisintén a fehéreműben is. Kedvelt illat szerek, a különböző virágillatok.

Kalapokban a panama teljesen lejárt magát, mert a fashionable közönség nem tudott megbékülni a sok hamisítvánnyal. Szóval bettött a panama! A tavaszi idényben nagyon divatos a cylinder alacsonyabb formában és a sötét posztóból készült toll könnyűségű puha kalapok.

Müller Gyula.

Szerkesztői üzenetek.

B. J. A zombori újtemplom alapkövetétele 1864. évi október hó 4 én történt. Bővebb részleteket éppen most közölt az alapvető munkálatokról a „Szabadka és Vidéke”. Amennyiben e cikk érdekli, úgy a lappéldányt szerkesztőségünkben átveheti.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

Zomborban, a bajai-utcában levő 20. számú emeletes házban folyó évi május hó 1-től fogva egy emeleti lakás kiadó. — Bővebb felvilágosítást nyújt:

Knipl János,

3—2

férfiszabó.

1241. sz. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrog vármegye újvidéki járás Kulpin községében megüresült községi irnok-végrehajtói állás betöltése végett ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás járandóságai a következők: 720 korona készpénz havi utólagos részletekben felveendő, valamint a befolyandó összes adó- és illeték utáni intési díjak.

Magyar, szerb, esetleg tót nyelvben is jártas egyén előnyben részesül.

Pályázó köteles magát a választás előtt Kulpin község előljáróságának bemutatni.

Pályázók felhívtnak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **1904. évi március hó 28-ig este 5 óráig** alulírottához annál is inkább nyújtsák be, mivel később érkező folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Újvidék, 1904. március 12.

Főszolgabíró helyett:

ZSIGMOND,

tb. szolgabíró.

2—2

810. szám.

1904.

Hirdetmény.

Csonopla község előljárósága ezenel közhirre teszi, hogy a község tulajdonát képező 1 drb 4 éves magyar fajta, tenyészigazolvánnyal bíró számfelletti tenészbika a község házában **folyó évi március hó 28-an délelőtt 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Csonopla, 1904. március 15.

Deák Andor, **Weinert György,**
jegyző. 2—1 h. bíró.

Minden elfogadható árért.

Most érkezett

óriási nagy választék:

Női ruhaszövetben,

Eredeti Sigl-féle vászon,

Schroll-schiffonok,

Batistok, Zephirek, Kartonok,

stb.-féle cikkekben.

Tuna Gusztáv

Kossuth Lajos- (fő-) utca,

Teltsch üzlete mellett.

5—5

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönségnek becses tudomására hozni, hogy Zomborban, **Kossuth Lajos-utca Krizmanits-féle házban**

női- és gyermekkalap divatárú-üzletet

nyitottam.

Budapesten és Bécsben történt nagyobb bevásárlásaim folytán a **legújabb újdonságok** (modellek) állnak a n. é. hölgyközönség rendelkezésére, **a legolcsóbb árak mellett.**

Atalakítások és diszítések is elvállaltatnak és olcsón eszközöltenek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

3-1 teljes tisztelettel

özv. Palásthy Ödönné.

Eredeti Singer varrógépek.

Alulirott cég ezennel közhírré teszi, hogy

Trefort-utca 212. sz. a.

elárúsító telepet nyitott.

Eredeti Singer varrógépek **kizárólag** saját telepeinken bocsájtatnak forgalomba és így csakis a mi cégünk alatti üzletekben kaphatók.

Ugyanott ingyenes oktatást adunk a tőlünk vett arra alkalmas gépeken a

divatos műhimzésben.

Nagy raktár géprészek, tűk, olaj, fonál és himzéselyemben is.

3-1 Tisztelettel

SINGER Co. varrógép részvénytársaság.

42. szám.

1904.

Árverési hirdetés.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. járásbíró 1903. Sp. I. 804/3. számú végzése által dr. Belohorszki János újvidéki ügyvéd javára Kubinyecz Mihály pivnicai lakos ellen hátr. 28 kor. tőke, ennek 1903. évi november hó 10. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 15 kor. 65 fil. perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 600 koronára becsült esőves kukorica, stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1904. V. 6/2 sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pivnicán alperes lakásán leendő eszközlésére **1904. évi március hó 31. napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Hódságon, 1904. március hó 14. én.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

Zombori juhturó.

Tisztelettel alulirott becses tudomására hozom a nagyérdemű kereskedő uraknak, valamint a fogyasztó közönségnek, hogy **folyó évi március hó 1-től** fogva legjobb **zombori juhturót** szállítok és pedig 6 kilótól kezdve nagyobb fabödönyökben napi árért.

A megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközlöm.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök.

Tisztelettel

Dalycsev Dusán,

zombori kereskedő és juhturó szállító.

5-4

Lapunk kiadóhivatalában egy jó házból való fiú
TANONCUL
felvétetik fizetéssel.

Utazó pénzbeszedő,

csekély óvadékkal, aki egy házi iparcikk elárúsítására is képesnek véli magát, fix fizetés és jutalék mellett azonnal alkalmazást nyer. Cím a kiadóban.

3-1

Salvator-sör módjára Haggemacher söröződe által gyártott Szt. Gellért sör.	
T. C.	Salvator-sör módjára Haggemacher söröződe által gyártott Szt. Gellért sör.
Van szerencsém a nagyérdemű sörfogyasztó közönség becses tudomására hozni, hogy a	
Haggemacher-féle	
Szent Gellért Sör	
csak e hó végéig nálam palackokban kapható. Egyuttal b. figyelmét felhívom a n. é. közönségnek erre a kitünő sörre vonatkozólag.	
Kapható egyedül nálam palackokban a házhoz szállítva.	
Kiváló tisztelettel	
ANTITS A. M.	
ifj. Haggemacher Henrik budafoki és kőbányai söröződek főraktárosa.	
Salvator-sör módjára Haggemacher söröződe által gyártott Szt. Gellért sör.	

1358. szám. kig. 1904.

Pályázati hirdetés.

A bacszenttamási üresedésben levő községi orvosi állásra folyó évi február hó 4-én ad 685/1904. szám alatt kiírt pályázati határidőt a község képviselő-testületének kérelme folytán ezennel meghosszabbítottam és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1904. évi április hó 8-áig** okvetlenül terjesszék be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. A szerb nyelv tudása megkívántatik.

Az orvosi állás javadalmazása 1600 korona havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi fizetés.

200 korona negyedévi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi lakbér.

Látogatási díj vényirással együtt ha az orvos a beteghez megy nappal 1 korona; ha a beteg megy az orvoshoz 60 fillér.

Éjjel ezen díjnak kétszerese.

A megválasztandó orvos köteles a községi szegényeket ingyen gyógykezelni.

Obecse, 1904. március 18. án.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

Egy alig használt, kifogástalan jókarban levő olajtengelyű fedeles **hintó** és egy szintén olajtengelyű **batár** (két személyre) jutányos áron eladó **Tárczay Dezső** zombori főszolgabírónál. Mindkét kocsi Kölber testvérek budapesti udv. szállító gyárából való. 2-1

1862. szám. 1904.

Pályázati hirdetés.

Kishegyes községben üresedésbe jött községi őrnöki, illetve az esetleg megüresedő II-ik őrnöki állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Az első őrnöki állás javadalmazása 700 korona, a második őrnöki állás javadalmazása 600 korona a községi pénztárból havi előleges részletekben.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényüket sajátkezűleg írva a vármegyei 6/1888. sz. szabályrendeletnek megfelelőleg okmányolva, erkölcsi bizonylattal felszerelve **f. évi április hó 16-áig** annyival inkább nyújtsák be hozzám, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1904. évi március 9-én.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

2-1

J. c.

Van szerencsém tisztelettel a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy engedve több oldalról érkezett felszólításnak, hogy a tavaszi idejű beköszöntésével

RUHA-BÉRLETET

nyitok. mi által a rubaszükséglet fedezésének egészen új módját mutatom be.

Mielőtt tervemet véglegesen nem mulasztottam el az összes bérleteket, melyek ez idő szerint közkezen forognak, szakszerű vizsgálat alá venni, amely által a következő tapasztalatokra jutottam:

Minden bérleti terv elkészítésénél tisztában kell lenni a szükséglet nagyságával és a bérlet idejével, mert csak úgy lehet helyes és alkalmas bérleteket kötni; általános bérleti terv felállítása csak zavart okozhat és a bérlő bizalmát csökkenti.

A bérlet idejére nézve legalkalmasabbnak 4 év mutatkozik, amely időre a rubaszükséglet a legcelszerűbben osztható be, nincs azonban kizárva a 2, 3 évi bérlet sem.

A tavaszi idejű kezdetén érvénybe lépő bérleteim egyikét alant mutatom be a n. é. közönségnek:

1. Alulírott cég kötelezi magát N. N. ur részére Zomborban a raktáron lévő legfinomabb angol és francia és kívánatra magyar szövettől N. N. ur tetszése szerinti választás és megrendelés szerint alább felsorolt ruházati árukat legjobban kidolgozásban szállítani:

3 tavaszi öltöny, 3 nyári öltöny, 3 téli öltöny, 1 szalonöltöny vagy 1 frakköltöny, 1 felöltő, 1 téli kabát, 3 divatnadrág, 3 divatmellény

összesen 960 kor. értékben, mely összeg havonkénti 20 kor. részletben

1904. hó napjától a cég által megrendelőnek beklírdött nyugta ellenében lesz fizetve.

2. Jelen szerződés 1904. évi hó től számítható 4 évre kötötték, mely idő alatt alulírott cég köteles a fent elősorolt ruhákat N. N. urnak bár mikori megrendelésére beszállítani, mellyel szemben N. N. nr 960 korona vételért 48 havi részletben törleszti.

3. A szerződő cég kötelezi magát arra, hogy azon ruha helyett, amely nem felel meg, másikat készíteni.

4. A szerződő cég kötelezi magát a ruhák jókarban tartását díjtalanul eszközölni.

5. A ruhák a bérlő tulajdonát képezik. *—1

Tisztelettel

MÜLLER VILMOS FIA.**HIRDETÉSEK**

— FELVÉTEKNEK —

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Husvételi sonkák nagy raktára**Bogdán István**

hentesárú üzletében, Zrinyi-utca (az önszegélyzővel szemben).

Ajánlja saját készítményű kitünően pácolt

füstölt sonkáit (utánzott kassai)

kilója 80 kr. Első sonkák 70 kr. kilója.

Ugyszintén mindenféle füstölt húst, szalonnát, legfinomabb felvágott és zsiradékárúit legolcsóbb napiár és pontos kiszolgálás mellett.

4-3

Vidéki rendelések pontosan eszközöltenek.